

APRENENTATGE I DESENVOLUPAMENT MOTOR

Dades generals

- **Assignatura:** Aprenentatge i desenvolupament motor i iniciació esportiva
- **Descripció:** L'assignatura aprofundirà en el coneixement dels elements fonamentals de l'aprenentatge motor i la seva influència sobre el desenvolupament motor humà. També treballarà amb els continguts necessaris perquè l'alumnat pugui dissenyar situacions d'ensenyament aprenentatge relacionades amb la iniciació esportiva que afavoreixin el desenvolupament de l'infant o el jove.
- **Crèdits ECTS :** 6 FORMACIÓ BÀSICA
- **Curs:** 1r
- **Durada:** Semestral (2n semestre)
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Sí (10%)
- **Professorat:** Dr. Gerson Garrosa Martín

Competències

Competències bàsiques

CB2---Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una manera professional i posseeixin les competències que solen demostrar---se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3---Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

CB4---Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5---Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un elevat grau d'autonomia.

Competències transversals

B1. Aprendre a aprendre.

B4. Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.

B5. Treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida.

Competències nuclears

- C2. Utilitzar de forma avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.
- C3. Gestionar la informació i el coneixement.
- C4. Expressar-se correctament de manera oral i escrita en una de les dos llengües oficials de la URV.
- C5. Comprometre's amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.

Competències específiques

- A4. Identificar, analitzar i aplicar els principis anatòmics, fisiològics, biomecànics, comportamentals i socials.
- A10. Identificar i analitzar els trets estructurals i funcionals de l'activitat física i de l'esport.

Objectius d'aprenentatge

- 1.- Conèixer els principals factors que intervenen en el desenvolupament motor humà així com la seva interdependència.
- 2.- Identificar els aspectes bàsics de l'evolució de les habilitats motrius i la seva relació amb l'evolució de les capacitats motrius.
- 3.- Reconèixer la influència de l'aprenentatge motor en les característiques individuals de desenvolupament motor.
- 4.- Conèixer els elements teòrics i pràctics més importants que faciliten el procés d'aprenentatge motor.
- 5.- Aplicar els coneixements de desenvolupament i d'aprenentatge motor en el disseny de situacions pràctiques per a diferents nivells evolutius.
- 6.- Assumir la iniciació als esports com un element facilitador del desenvolupament motor.
- 7.- Identificar i entendre els aspectes estructurals i funcionals bàsics dels esports per tal de poder dissenyar situacions d'ensenyament ajustades a les finalitats descrites.
- 8.- Conèixer els diferents tipus de comportaments motors esportius i les seves particularitats.
- 9.- Conèixer els diferents models actuals d'iniciació als esports i les seves característiques.
- 10.- Analitzar de forma reflexiva i crítica la documentació donada com a lectures.
- 11.- Redactar de forma argumentada i ajustada als coneixements donats, les activitats pràctiques que es donin.
- 12.- Mostrar una actitud responsable vers el treball en equip per a la resolució d'una tasca encomanada.

L'assignatura es desenvolupa bàsicament a partir d'exposicions teòriques i desenvolupament de casos pràctics

Continguts

1. Desenvolupament motor

- 1.1 Definició i nocions bàsiques
 - 1.1.1 Creixement, maduració, desenvolupament i aprenentatge
 - 1.1.2 Tipologia dels moviments: reflexos, automàtics, voluntaris i automatitzats
 - 1.1.3 Principals factors que incideixen en el desenvolupament motor
 - 1.1.4 Habilitats motrius, capacitats motrius i competència motriu

- 1.2 Etapes del desenvolupament motor
 - 1.2.1 Aspectes bàsics de creixement i maduració
 - 1.2.2 Delimitació i característiques de les etapes de desenvolupament motor
 - 1.2.3 Evolució de les capacitats motrius i aspectes del desenvolupament psicomotriu
- 1.3 Habilitats motrius bàsiques i específiques
 - 1.3.1 Criteris d'anàlisi de les habilitats motrius: elements estructurals
 - 1.3.2 HMB i HME i les seves característiques
 - 1.3.3 Evolució de les HMB
 - 1.3.4 De les HMB a les HME i les HM especialitzades

2. Aprenentatge motor

- 2.1 Mecanismes de control de l'execució del moviment
 - 2.1.1 Programes motors i esquemes motors
 - 2.1.2 La memòria motriu
- 2.2 Les tasques d'aprenentatge i les condicions de la pràctica
 - 2.2.1 Estructura, nivell de complexitat i criteris d'organització i seqüenciació de les tasques
 - 2.2.2 Organització de les condicions de pràctica
- 2.3 La interacció didàctica i els processos d'ajuda a l'aprenentatge
 - 2.3.1 Els feedbacks sobre coneixement de resultat i sobre coneixement de l'execució
 - 2.3.2 La interacció com a procés mantingut en el temps
- 2.4 Fases de l'aprenentatge motor
 - 2.4.1 Anàlisi de les característiques de les diferents fases

3. Iniciació esportiva

- 3.1 Elements estructurals i funcionals dels esports
- 3.2 Els comportaments motors esportius i les seves característiques
- 3.3 Etapes de la iniciació esportiva: aspectes bàsics
- 3.4 La iniciació esportiva: models d'iniciació
- 3.5 Experiències d'iniciació esportiva

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Sessió magistral	30	40	70
Seminaris	28	20	48
Prova d'avaluació	2	30	32
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Evaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Descripció de l'activitat	Competències	Avaluació de l'activitat	%
AVC1: Casos pràctics	CB2. CB3. CB4 i CB5 B1. B4. B5 C2. C3. C4. C5 A4 i A10	Lectures articles i activitats Resolució de casos pràctics i treballs	30
AVC2: Cas pràctic d'iniciació esportiva	CB2. CB3. CB4 i CB5 B1. B4. B5 C2. C3. C4. C5 A4 i A10	Activitat d'avaluació associada al seminari de casos pràctics Resolució d'un cas pràctic presentat. Diada poliesportiva	20
AVC3: Examen de continguts teòrics	CB2. CB3. CB4 i CB5 B1. C4. A4 i A10	Examen de desenvolupament de continguts	50

Caldrà seguir les normes de presentació de treballs i de citació bibliogràfica d'EUSES.

Avaluació contínua:

- Es requereix l'assistència a les sessions, si no s'assisteix, cal justificar degudament l'absència. És imprescindible haver assistit al 80% de les sessions per acollir-se a aquesta modalitat.
- Cal aprovar (nota igual o superior a 5) cada una de les parts (AVC2 i AVC3) per a poder fer mitjana de la nota. Si no se n'aprova alguna caldrà presentar-se d'aquesta part a l'examen final.
- L'activitat d'avaluació AV1, estarà composta per dos activitats d'avaluació que seran avaluades en l'avaluació contínua encara que no s'hagin aprovat.
- Si per motius de causes justificades l'alumne/a no pot assistir a una de les activitats d'avaluació (AV2). L'alumne/a haurà d'entregar un treball de substitució.
- Per poder ser avaluat de forma contínua, cal que l'alumne es presenti a totes les seves activitats. En cas de no presentar-se a alguna de les activitats, l'alumne s'haurà de presentar a tota l'avaluació final.
- En cas de suspendre l'avaluació contínua amb una nota inferior a 5, caldrà recuperar aquelles activitats d'avaluació contínua que estiguin suspeses, presentant-se a l'avaluació final.

Avaluació final:

- És una opció a la que pot accedir-hi qualsevol alumne des del primer moment.
- S'hi presentarà tot aquell que hagi suspès una de les parts o totes les parts.
- Qualsevol alumne que no hagi presentat alguna de les parts de l'avaluació contínua s'haurà de presentar a tot l'examen final.
- S'hi presentarà l'alumnat que no hagi assistit el 80% a les classes o que no les hagi justificat.
- En cap cas es permetran errades ortogràfiques en qualsevol activitat que es presenti. Es pot fer repetir el treball.

Criteris específics de la nota No Presentat: Es considerarà un alumne no presentat aquell que no es presenti a l'avaluació final no havent superat l'avaluació contínua.

Bibliografia

- Batalla, A. (2000). *Habilidades motrices*. Barcelona: Inde.
- Blázquez, D. (dir.) (1995). *La iniciación deportiva y el deporte escolar*. Barcelona: Inde.
- Castejón, F.J. (coord.) (2003). *Iniciación deportiva: la enseñanza y el aprendizaje comprensivo en el deporte*. Sevilla: Wanceulen.
- Castejón, F.J. (coord.) (2010). *Deporte y enseñanza comprensiva*. Sevilla: Wanceulen.
- Contreras, O.; De la Torre, E. i Velázquez, R. (2001). *Iniciación Deportiva*. Madrid: Síntesis.
- Corraze, J. (1988). *Las bases neuropsicológicas del movimiento*. Barcelona: Paidotribo.
- Durand, M. (1988). *El niño y el deporte*. Barcelona: Paidós.
- Famose, J.P. (1992). *Aprendizaje motor y dificultad de la tarea*. Barcelona: Paidotribo.
- Fernández, E. ; Gardoqui, M.L. i Sánchez, F. (2007). *Evaluación de las habilidades motrices básicas*. Barcelona: Inde.
- Gallahue, D. & Ozmun, J. (2002). *Understanding motor development*. Madison: Brown and Benchmark.
- Gallahue, D. & Donnelly, F.C. (2003). *Developmental physical education for all children*. Champaign: Human Kinetics.
- Griffin, L. & Butler, J. (2005). *Teaching Games for Understanding. Theory, research and practice*. Champaign: Human Kinetics.
- Hernández, J. (dir.) (2000). *La iniciación a los deportes desde su estructura y dinámica*. Barcelona: Inde.
- López Ros, V. & Sargatal, J. (2008). *L'esport en edat escolar*. Girona: CEEF/UdG.
- Magill, R.A. (2004). *Motor learning and control*. Boston: McGraw Hill.
- Malina, R. & Bouchard, C. (1991). *Growth, maturation and physical activity*. Champaign: Human Kinetics.
- Massion, J. (2000). *Cerebro y motricidad*. Barcelona: Inde.
- Meinel, K. & Schnabel, G. (1988). *Teoría del movimiento*. Buenos Aires: Stadium.
- Nitsch, J. et al. (2002). *Entrenamiento de la técnica*. Barcelona: Paidotribo.
- Payne, V. & Isaacs, L. (2002). *Human motor development. A lifespan approach*. Boston: McGraw Hill.
- Personne, J. (2005). *El deporte para el niño. Sin records ni medallas*. Barcelona: Inde.
- Piek, J.P. (2006). *Infant motor development*. Champaign: Human Kinetics.
- Riera, J. (1989). *Fundamentos del aprendizaje de la técnica y la táctica deportivas*. Barcelona: Inde.
- Riera, J. (2005). *Habilidades en el deporte*. Barcelona: Inde.
- Rigal, R. (2006). *Educación motriz y educación psicomotriz en preescolar y primaria*. Barcelona: Inde.
- Ruiz, L.M. (1987). *Desarrollo motor y actividades físicas*. Madrid: Gymnos.
- Ruiz, L.M. (1994). *Deporte y aprendizaje. Procesos de adquisición y desarrollo de habilidades*. Madrid: Visor
- Ruiz, L.M. (1995). *Competencia motriz*. Madrid: Gymnos.
- Ruiz, L.M. (2001). *Desarrollo, comportamiento motor y deporte*. Madrid: Síntesis.
- Schmidt, R.A. & Lee T.D. (1999). *Motor control and learning. A behavioral emphasis*. Champaign: Human Kinetics.
- Target, Ch. & Cathelinou, J. (2002). *Cómo se enseñan los deportes*. Barcelona: Inde.
- Wickstrom, R. (1990). *Patrones motores básicos*. Madrid: Alianza.
- Wrisberg, C. (2007). *Sport skill instructions for coaches*. Champaign: Human Kinetics.

Assignatures recomanades

1. Jocs i habilitats motrius bàsiques
2. Principis didàctics de l'activitat física i l'esport
3. Programació de l'ensenyança en el sistema educatiu